

HAVÍŘOVSKÝ ZPRAVODAJ O HISTORII MĚSTA

Dominanta města Havířova – 90 metrů vysoký plynojem plynárny 28. října v Havířově-Suché na dobové fotografii. (archiv Karel Šula)

OBSAH

HISTORIE

- Vzpomínka na plynárnu 28. října v Havířově-Suché

DOBOVÉ FOTOGRAFIE

NOVOROČNÍ POZDRAV

VZPOMÍNKA NA PLYNÁRNU 28. ŘÍJNA V HAVÍŘOVĚ-SUCHÉ

Před 65 lety v květnu 1952 bylo rozhodnutím vlády a příkazem ministerstva paliv národnímu podniku Východomoravské plynárny Ostrava uloženo zabezpečit v katastru obce Prostřední Suché výstavbu plynárenského závodu pro čištění koksárenského plynu z Ostravsko-karvinských koksoven a jeho dopravu vysokotlakými kompresory do plynárenské sítě.

Práce na výstavbě závodu byly zahájeny v roce 1953 a souběžně byla započata stavba rozvodných vysokotlakých plynovodů na trase Ostrava - Olomouc - Pardubice, která byla součástí celostátního páteřního systému svítiplynu.

Výstavba významně změnila vzhled oblasti. Zejména dominantu závodu, téměř 90 m vysoký suchý plynojem MAN o skladovací kapacitě 150 000 m³ svítiplynu a velké moderní budovy provozoven, spolu s nedalekým hlubinným dolem Dukla, tvořily průmyslové předměstí rodícího se nového města Havířov.

Nepřetržitý provoz závodu kladl své požadavky na mužské pracovní síly. Tyto kapacity byly okolní

NOVOROČNÍ PŘÁNÍ

Děkujeme Vám za projevenou přízeň v uplynulém roce a do nového roku 2018 Vám přejeme hodně zdraví, štěstí, osobních i pracovních úspěchů. Zároveň se těšíme na další spolupráci.

**HISTORIE
HAVÍŘOVA**

Spolek přátel historie města Havířova, z.s.

www.havirov-historie.cz

VZPOMÍNKA NA PLYNÁRNU 28. ŘÍJNA V HAVÍŘOVĚ-SUCHÉ

průmyslovou činností, tj. např. OKD, Nová huť, Vítkovické železárny, Železárny Bohumín, Železárny Třinec atd... zcela odčerpány. A tak na odborných postech mužů pracovaly převážně ženy. Plynárenský provoz je náročný na přesné dodržování technologických postupů, které si tyto ženy plně osvojily.

Po sporných počátcích se provoz závodu postupně rozšiřoval. Zdokonalovaly se technologické procesy a narůstala kapacita výroby. Kompresní kapacita byla rozšířena z původních čtyř kompresorů na osm, postupně se upravoval proces čistění a dočišťování koksárenského plynu od sirovodíku.

Z okolních šachet byl odebrán degazační plyn, který havíři odčerpávali z důlních děl. Ten byl dopravován od r. 1974 novými turbodmychadly do Vítkovických železáren. Zemní plyn začal v 60. letech dobývat československý trh. Kuriosně záměnou svítiplynu za zemní plyn v přechodovém období vzrůstají požadavky na spotřebu

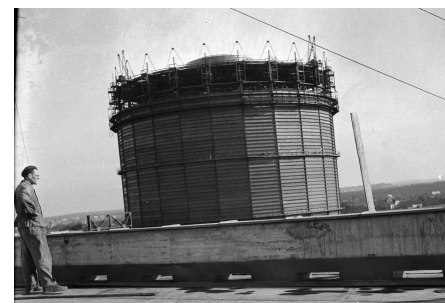
svítiplynu. A tak v závodě Havířov-Suchá se v r. 1965 dokončuje velká moderní stavba štěpící stanice. Ta ze zemního plynu nebo benzínu bude vyrábět svítiplyn.

Provoz dvou výrobních řad byl zahájen závěrem roku 1963. Tím se nahradily klesající dodávky koksárenského plynu, a doplnil se zdroj pro pořád ještě rostoucí spotřebu svítiplynu. Pro výrobu svítiplynu z benzínu bylo v prostoru plnárny PB v Horní Suché vybudováno stáček zařízení benzínu a ten byl dále přečerpáván do plynárny 28. října v Prostřední Suché. Tam byl benzín skladován a dopravován do systému štěpící stanice. Ta byla dále rozšířena v roce 1967 o třetí výrobní jednotku, která zaručovala technicky dosažitelný denní výkon 1,296 mil. m³. V roce 1971 byla stanice doplněna o detoxikační jednotku, která z vyrobeného plynu odstranila jedovatou složku kysličník uhelnatý.

To byl poslední rozmach svítiplynové éry v plynárně

28. října Havířov-Suchá. V roce 1975 byla zastavena dodávka koksárenského plynu do závodu a tím ukončené činnosti v příslušných provozech závodu. Svítiplyn do sítě byl dodáván výhradně ze štěpící stanice. Záměna plynu postupně vytlačovala svítiplyn z užívání, takže v závěru roku 1989 byla jeho výroba a doprava po 29 letech ukončena. Dále pak už následovala nová doba zemního plynu.

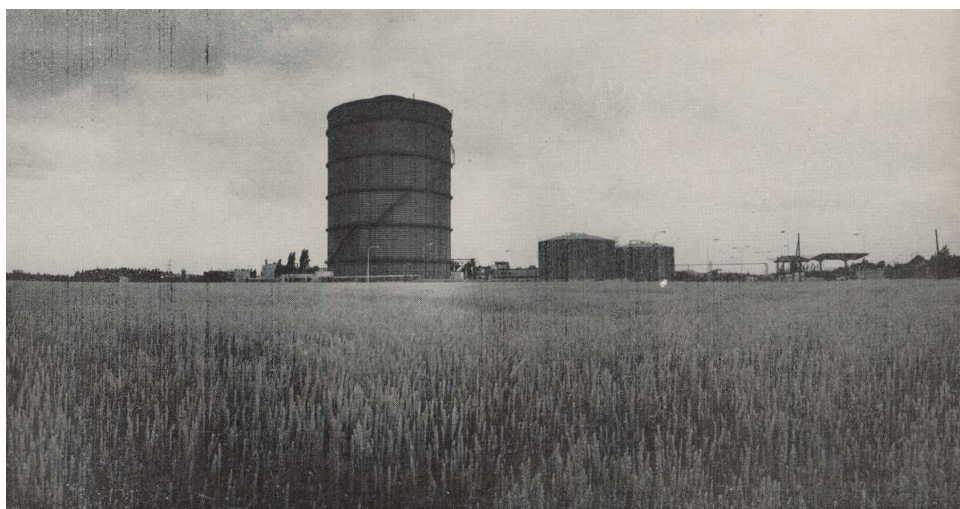
(autor článku: Jiří Malíř)

Výstavba plynojemu v Havířově-Suché. (Archiv Jakuba Chrudiny)

Fotografie dostavby kompresorovny plynárny v Havířově-Suché. (archiv Jakuba Chrudiny)

Největší dominanta závodu plynárny 28. října v Havířově-Suché 90 metrů vysoký suchý plynojem o obsahu 150 000 m³.

Schéma štěpící stanice – štěpná fáze cyklu.

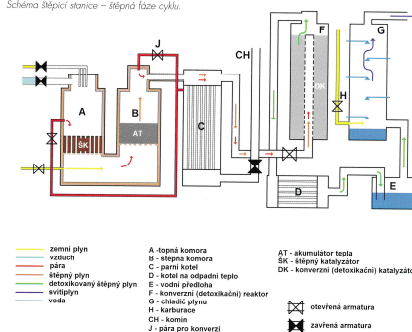

Schéma štěpící stanice – štěpná fáze cyklu. (z publikace Svítiplyn na Severní Moravě a ve Slezsku, Libor Juříček a Josef Marek)